

71

Berättelse över grävning på
Jätkärla stenåldersboplats i S:t Marie m.

Följande berättelsen hör till kartan och fotografier.

Fyndet katalogiserades under nr. 8064.

Enligt uppdrag av Arkeologiska Kommissionen deltog underlednad sommaren 1922 ett par dagar, 20-22 juli, i de omfattande grävningar, som föranstaltades på Jätkärla boplats. Jag undersökte härvid ett mindre område strax öster om Europæus grävningsområde III, se Europæus grävningoberättelse. Här anlades på känsligen plan, i ytan stenfri, ljungbevuxen mark med några tallar och stubbar ett utgrävningsfält I med 10 m:s sidor ungefär: SSV-NNV, parallellt med Europæus område III. Rutfältets ^{linje} ~~sidor~~ betecknades med 1-10, A-K börjande i söder och väster. Fältet hörs sträcke sig in i Mobernien hietakropps, vars rand intecknades på kartan. I fält I, vars höjd varlade mellan 37.89 och 37.13 och som vars förhållande till Europæus grävning bestämdes genom punkterna α och β (se Europæus karta V) = mina punkter F10 och F4, utgrävdes sammanlagt 44 m², d.v.s. A1-K1, A2-K2, A3-K3, D4-D10, E4-K4.

Området på
kartan I provisionellt
betecknat med
blyert.

Utöver katalogens uppgifter bör följande nämnas om de enskilda rutorna:

A1. Kullerjord 50 à 60 cm. 4 bergartslag och 1 kvartslag kasserades; "bergartslag" i regel = kvarteratophyvarslag.

B1. Kullerjord 50 à 60 cm. 3 slagskärvar och 1 medeltvort slipstensfragment kasserades.

C1. Kullerjord c. 60 cm. I botten av rutan en större fläck svart koljord med ett par benrester. 7 slagskärvar varav en av kvart och ett slipstensfragment kasserades.

D1. Här syntes i 30 cm djup två på kartan uttagna ~~te~~ uppgifter 15 à 25 cm vida redliga ovala och runda fläckar, troligen påtkål, gående till 80 cm djup. Kullerjord f.ö. c. 65 cm. 10 slagskärvar varav 1 av kvart kasserades.

E1. Kullerjord c. 55 cm. Stens yta c. 25 cm under markytan. 3 slagskärvar kasserades. 2 benbitar försvunna.

F1. Kullerjord 40 ä 45 cm. 3 slagskärvor o. 1 slipsstenbit kasserad.
 G1. " c. 35 cm. 1 slagskärva kasserad.
 H1. " " 1 slipsstenbit kasserad.
 J1. " 40 cm. Här i c. 35 cm djup ett stort flat
 krackillar, se foto pl. II.

K1. Kullerjord c. 45 cm. 2 slagskärvor och en slipsstenbit kasserad.
 A2. " 50 ä 60 cm. 3 " kasserad.
 B2. " " 7 " "
 C2. " " 8 " "
 D2. " 55 ä 60 9 " varan 2 av kvark kasserad
 E2. " 50 cm 1 " o. 1 slipsstenbit "
 F2. " 35 ä 40 cm. 1 " kasserad.
 G2. " c. 40 cm. 2 " "
 H2. " " 1 " o. 1 slipsstenbit kasserad
 J2. " c. 45 cm. Umegefir mitt i rutan ett större
 område röd jord. 3 slagskärvor kasserad.

K2. Kullerjord c. 40 cm.

A3. " 50 ä 60 cm. 4 slagskärvor kasserad.

B3. " "

C3. " 50 ä 55 cm. 3 slagskärvor varan 1 av kvark kass.

D3. " " 1 slagskärva kasserad

E3. " 45 ä 50 7 " varan 2 av kvark "

F3. " 35 ä 40 4 " kasserad.

G3. J G3 och F4 - G4 en, synbarligen tidigare något skadad eldstad
 bestående av några tämligen stora, delvis brända stenar, av vilken
 några i en öppen kret om en subvart fläck; se kartan. J G4.

H3. Kullerjord c. 30 cm.

J3. " 30 ä 35 cm. 1 slagskärva kasserad.

K3. " c. 30 cm. 1 kvarkskärva "

J4. " c. 50 cm. J 40 cm djup en 2 cm tjock c. 35 cm
 vid fläck mörk jord mitt i rutan. 4 slagskärvor, varan 1 av kvark, och
 1 slipsstenbit kasserad.

D5. Kullerjord c. 40 cm.

D6. " " 1 kvarkskärva kasserad.

D7. " c. 35 cm.

D8. " c. 30 cm. 1 slagskärva kasserad.

D9. " "

D10. " c. 25 cm.

E4. Kullerjord c. 50 cm, uppkök något mörkare än vanligt. 2
slagskärvor kasserade.

F4. Kullerjord c. 40 cm, djupare i kanten mot G4. Ränderna
en eldstad i G4 näv in i F4.

G4. Kullerjord c. 50 cm. ^{mitten av} Eldstaden i G4 (jfr G3 och F4)
mellan stenarna en fläck med mörk, kolblandad jord till 65 cm
djup.

H4. Kullerjord 30 ä 35 cm.

J4. " 40 ä 45 cm.

K4. " c. 55 cm. 7 slagskärvor kasserade.

I förlängning av riktningen I A1-K1 grävdes ett prov-
dike betecknat grävningssprån II. Här undersöktes 9 m² betecknad

II A1-J4, vilkas nivå varierade mellan 37.49 och 37.13 m. ö. h.

A1. Kullerjord, relativt mörk, 45 ä 50 cm. 7 avslag, varav 3
av kvark kasserades.

B1. Kullerjord c. 40 cm. 11 avslag, varav 1 kvark, kasserades.

C1. " c. 30 cm. 3 " kasserades

D1. " c. 40 cm. 4 " "

E1. " c. 35 cm. Mot F1 grupp med obetydliga kulpartiklar

till 75 cm djup. 2 avslag kasserades.

F1. Kullerjord c. 35 cm. Mot E1 grupp till 75 cm djup. Gru-
pen synlig även i profilen i E1-F1:s södra vägg; kanske en eld-
stad söderut.

G1. Kullerjord c. 30 cm. 1 slipstensbit kasserad.

H1. " "

J1. " c. 25 cm.

Söder om I A1-K1 utgrävdes ett mindre område
III, dess 6 m² betecknades III H9 och III H10-K10.

Nivå 37.35 - 37.17 ö. h.

H9. Kullerjord c. 40 cm. 1 avslag kasserat

J9. " 40 ä 45 cm. 6 " "

K9. " c. 45 cm. 4 " varav 1 kvark kasserad.

L10. Här en medelstor sten, till vilken några mindre an-
sluta sig; kring dem något kol och kornkittar. En mörkare fläck
till 50 cm djup, svedströkad på kanten. Resten av eldstad? Ett större
kornflak på kanten betecknat \odot . Kullerjorden 40 ä 45 cm.

J 10. Kullerjord 40 ä 45 cm. Rätt mycket keramik. Inskrivningar
från H 10 och J 10 sammanblandade med inpackningen.

K 10. Kullerjord 40 ä 45 cm. 3 slagkärvar, varav 1 keramik, och
en slipstensbit.

Rörande utmärkena iakttagelsen vid 1922 års grävning på
Jäkärkä boplatz se A. Europæens berättelse.

C. A. Nordman.

Metsämaän hiekkakuoppa

Vanha hiekkakuoppa

Sora kuoppa

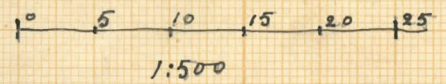
Okkolan koekai vas

Ahlmanin huvilan alueen raja

Euroopaespuun kairaus

C. A. Nordmanin
Kaihaus

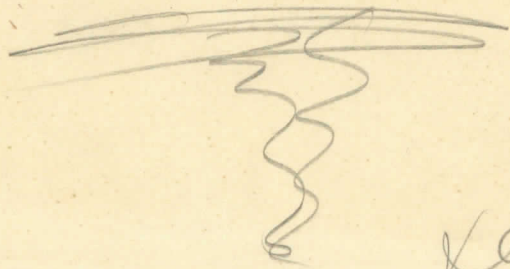
Maaria, Jakarlä

Kaivostava

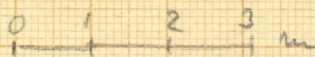
Nordmanin Kuntopiste

37,75 m vi meren p.

Nordmanin
Kavans liitetään
tähän.

M K 1:100

Metsämäen kiertokoppa.

A. I. Pääkkö, Sit Mann. Nordman 1922

pl. 6/89

Pl. II. Jäkälä, St. Marie. Nordmanns grävning 1922.
Krukkilans ruta I 77.